

JORDI VICENT

BRAÇALET MAGNÈTIC

L'última moda en la farmacopea light

Els braçalets magnètics han esdevingut, de forma indiscutible, l'últim crit de la farmacopea-light. Passades ja a la història les herbetes guaridores a preu d'or, els magnesis multiús i els esclaps a prova de tot, els braçalets metàl·lics de venda exclusiva en farmàcies han assolit un èxit impensat, mentre en algun racó del planeta deuen estar preparant ja, a hores d'ara, la gran panacea universal que vindrà a substituir-los.

Teòricament, ho guareixen tot. Fins i tot hi ha qui diu que, d'ençà que el porta, ha recuperat la potència sexual de l'adolescència. L'exèrcit de patidors d'aquestes dolències tan imprecises, explicades com a «cosa dels nervis», s'hi ha llançat amb entusiasme. Diuen i no acaben que els braçalets eliminen el dolor, fan tornar la son perduda, tranquil·litzen les «neures» i milloren qualsevol simptomatologia crònica. No portar-los, en determinats moments, produeix una incòmoda sensació d'incredulitat.

Els braçalets magnètics, versió moderna dels filets de coure que la gent es nugava al canell, han esdevingut l'última moda en objectes de venda en farmàcies. Tot i ser caríssims, se'n venen a cabassos, i ja fa temps que es veuen pertot arreu.

Marta Castells

La base teòrica del seu funcionament recolza sobre els corrents electromagnètics que produeix el cos humà, el desequilibri dels quals provoca tota mena de disbauxes orgàniques. El funcionament del braçalet, una polsera metàl·lica amb dos borns se-

parats, que fa les funcions de semiconductor elèctric, consisteix a equilibrar les càrregues positives i negatives que genera l'organisme, solucionant, així, totes aquelles disbauxes. O això assequen.

Metges i farmacèutics consultats no dubten a dir que és possible que l'efecte magnètic dels braçalets contribueix a equilibrar les càrregues elèctriques del cos, però atribueixen a qüestions psicològiques, sobretot, el seu èxit.

«Sempre hi ha hagut qui creu en els tractaments màgics», diu Ricard Calvo, metge especialista en farmacologia. «I no té més importància, perquè no poden fer cap mal, encara que, si no t'ho creus, tampoc no et faran cap bé». Els braçalets, de venda exclusiva en farmàcies, no duen cap autorització de Sanitat, ni cap referència explícita a qualsevol catalogació com a producte sanitari. «En tot cas, porten un certificat que assegura que l'aliatge del metall amb què estan fetes té

A cabassos

24.000 braçalets venuts en tres dies

«Que si es venen?», pregunta una farmacèutica de la perifèria valenciana. «A cabassos!». Ella en porta posada una, i diu que ja no necessita prendre pastilles per a dormir. «No sé si serà psicològic, però va bé». Entre quaranta i cinquanta braçalets ai mes pot vendre la farmàcia d'un altre dels consultats, també als afores de València. «Hem entrat en l'era dels ions», diu amb escepticisme.

«Enguany, la gent les comprava per Nadal, per a regalar. Les vespres del 25 de desembre i del dia de Reis, les farmàcies de guàrdia van fer el gran negoci. També hi ha molta gent que s'avergonyeix de comprar-les, i diu que les vol per a fer un regal. Per a aquests, ja s'han inventat els braçalets «dis-simulats», més ornamentals, amb aspecte de joia. Estèticament lamentables, sí, però més cars. En la majoria dels casos, però, la gent ve i pregunta directament pel braçalet, el paga i se l'emporta, sense fer comentaris».

I no són barats. Els més econòmics valen 2.600 pessetes, i els «xapats en or», teòricament més duradors, 4.000. El farmacèutic s'emporta el 30 per cent de l'import total, com en la resta de productes farmacèutics, cosa que explica el seu interès. A la fira Expofarmàcia de València, en tres dies, una sola marca —la Flowing, que s'anuncia al programa d'Encarna— va vendre als minoristes 24.000 braçalets... «Les cases productores sí que deuen fer el negoci del segle —comenta un apotecari—, perquè els materials de què estan fets no valen un duro». Impossible posar-se en contacte amb ells, sí no es disposa de massa temps: en cap dels fullets de propaganda no figura l'adreça o el telèfon de l'empresa. □

«Una volta tornen a la farmàcia, els que t'han comprat el braçalet et diuen que els ha anat bé, però el fet és que no ha disminuït gens el consum de fàrmacs antireumàtics, ni de cap altra mena. Per si de cas, els portadors de la polsera continuen prenent la mateixa medicació que abans de portar-la, o com a màxim, en redueixen un poquet la dosi, si estava clar que en prenién massa...».

Als prospectes, però, els fabricants asseguren que el braçalet serveix per a guarir o prevenir —això no ho deixen massa clar— coses com els dolors reumàtics, el mal de cap, l'estat de nerviosisme, l'insomni... però també, en el límit de la cara dura, la diabetes, la frigidesa, la impotència, l'«esterilitat psicològica», les hemorroides o l'angina de pit. Segons en quin braç es posen, seran uns o altres els efectes, coincideixen tots els fabricants.

Al braç dret, incidiran sobre el sistema nerviós —«nervis, depressió, mal de cap, impotència, dolors musculars, dolors artròsics...» diu el prospecte de Ionma—, al braç esquerre, sobre problemes com «la hipertensió, la flebitis, les varius, taquicàr-

capacitat de semiconductor dels corrents elèctrics», diu un farmacèutic.

Els representants de les empreses productores, però, no tracten de vendre el producte tot explicant-ne les virtuts. «La millor virtut que tenen és que es venen com pa beneït, i això és el que diuen els representants, sense més històries». I els va bé, òbviament. Sembla que ja s'han posat a la venda anells magnètics i plantilles per a les sabates. En un any i mig, i ajudades pel sistema de difusió «boca-orella» i per una reduïda però eficaç propaganda radiofònica, al programa d'Encarna —*Directamente al pueblo*—, aquestes polseres magnètiques han passat a ser conegudes per tothom.

«Ningú no ve a buscar-les per consell del metge», explica un altre farmacèutic. «Fins i tot, sembla que quan van al consultori, molts se la trauen, avergonyits pel que puga pensar el senyor doctor... i els metges tampoc no les consideren un perill, per bé que adverteixen que en cap cas no poden substituir el tractament normal». Això ja ho diu el prospecte d'una de les marques, sens dubte la més honesta.

Segons un metge naturista, l'efecte dels braçalets és, sobretot, psicològic: «un placebo com qualsevol altre», que tranquil·litza els pacients de les tí-

Les farmàcies les venen a cabassos.

piques «neures», els que asseguren «estar molt malament dels nervis». «Quan se les posen, pensen que estaran més tranquils, que dormiran millor, que se'ls aniran els dolors imprecisos... i, efectivament, es troben millor. Si tot això dels ions té algun efecte propi, no ho sé».

dies, insuficiències coronàries o els transtorns de la menstruació». Sembla, de tota manera, i potser perquè al braç esquerre se sol portar el rellotge, que quasi tothom se les col·loca al braç dret. I, en principi, no s'han de treure per a res. A les instruccions, però, els fabricants avisen que els pa-

cients amb marcapassos no poden portar-les, i que s'han de treure en el moment de manipular aparells elèctrics.

«Com més indicacions i més difícils de comprendre, més contenta està la gent que se les posa, que es pensa que

s'ha comprat una gran cosa», comenta el farmacèutic escèptic. Potser per això, els prospectes són veritables joies del surrealisme pseudo-científic, amb cites incomprensibles traduïdes a diversos idiomes. Anar a Lourdes, en qualsevol cas, és molt més car. □

LES QUATRE GRANS

Lonkiro, La Joia, Sandino i Flanagan

Artistes, esportistes, executius, patges, infermeres, advocats, pilots, telefonistes, locutors de ràdio i televisió, dependents... tots per les polseres, sense, identificar-se, però.

Marta Castells

Lonkiro, S. A., una empresa radicada, pel que sembla, a Palma Nova (Mallorca), presenta el seu producte com a «**Regulador Biomagnètic**», fet amb un Aliatge Noble Polimetal·lic Electrolytic, de Polarització Circular d'Alt Voltatge. L'Electroimantació Permanent del braçalet, segons assegura el majúscul fullet d'instruccions, és de 6 mil·livolts, mentre que la seua Indució Biomagnètica Negativa és de 8 mil·livolts. Aquest és l'instrument, segons els fabricants, que pot guarir o prevenir coses com la impotència, la frigidesa, l'esterilitat psíquica, l'infart, l'angina de pit, la diabetes, les hemorroides o les regles doloroses... com «confirmen els testimoniatges d'artistes, esportistes, executius, metges, infermeres, advocats, pilots, hostesses, telefonistes, locutors de ràdio i televisió, secretàries, dependents, conductors...». Òbviament, no identificats.

En la farragosa i incomprensible explicació fisiològic-mística del producte, la casa Lonkiro assegura que «les preocupacions, l'angoixa, l'ansietat, el temor, la por, l'enveja, la gelosia, etc., provoquen grans pèrdues de ions negatius...», ions malagraïts que tornen a l'organisme, sense pensar-s'ho ni poc ni molt, tan aviat com hi apareix un Regulador Biomagnètic. És qüestió, segons diuen, de la «relació» de l'aparell amb «l'Energia

JORDI VICENT

«Energies inesperades i màgiques».

Universal de què parlaven els Orientals en els seus tractats d'Acupuntura». Mentre se'l posen, però, la casa adverteix que cal seguir una dieta alimentària, i eliminar l'excés de calç de l'aigua que beuen... cosa que, és clar, cal fer amb l'ajut de l'«Espirall Radiònic RAYMA», que ionitza tot el que troba.

Lonkiro avisa, amb el mateix zel que els profetes bíblics, que les dones amb la menstruació —aaagh— no poden manipular, treure o posar el Regulador Biomagnètic a d'altres persones, i adverteix l'usuari que, «segons hem pogut observar a les nostres investigacions, els pols canvien de color segons la natura dels ions positius

descarregats (...) el color està relacionat amb l'estat anímic o procés patològic que s'estigui desenvolupant a l'organisme». I tot això, a continuació, ho tradueixen a l'anglès.

Els que fan la **Flowing Magnetic**, «un producte distribuït per **Sandino, S. A.** (València)», són molt més modestos. El seu Braçalet d'Identitat Magnètica, que així l'anomenen, és presentat com una preciosa joia, «sensible als mals tractes». Aquests es limiten a explicar com es posa —sense obrir els extrems— i prou, sens dubte prou satisfets d'haver aconseguit xapar-la amb or de 18 quirats. Donen com una mena de targeta de crèdit amb un espai en blanc per tal d'estampar el nom del portador, objecte de dubtosa utilitat.

També els de la casa **Imanlux**, sense més adreça ni precisió, són modestos; sobre el dibuix estil anys 50 d'una mena d'àtom, avisen: «Joies que donen salut». Honrats ells, indiquen en la primera pàgina del seu fullet —monolingüe espanyol, aquest— que l'ús del braçalet «reforça qualsevol tractament... però no el substitueix. Consulteu el vostre metge».

El que és una obra d'art, però, és el fullet explicatiu —«spanish, deutsch, english»— de l'«**Equilibrador Iònic Ionma**». Tot un «informe», que prohibeixen reproduir sense permís escrit de la casa, l'adreça de la qual no figura enlloc, firmat per un tal doctor **Nicolás Vilches**, «doctor en Neuropatia per l'American University of Natural Medic of Miami, Florida, EEUU». Una de les nombroses universitats, si no ens equivoquem, que reparteixen per correu i com a llonganisses, previ pagament d'un bon feix de dòlars, el títol de Naturòpata. L'«informe» del tal Vilches, amb grans i enredadíssimes explicacions «científiques», barreja noms com el del pobre **Wilhelm Reich** i els seus orgons amb altres com **George Lakhovsky** —«que creà i dissenyà els primers reguladors biomagnètics»—, **Christopher Hills** —«director de la Universitat de Trees a Boulder Creek, Califòrnia»— o **Pat Flanagan** (sic) —«que féu nombrosos assajos amb piràmides per tal de captar l'energia orgònica»—. Uns quants títols en anglès macarrònic i mitja dotzena més de savis coneguts en la seua casa a l'hora de dinar completen la base teòrica d'aquest «equilibrador iònic», igualment prohibit als pacients amb marcapassos i senyores menstruants. Vilches, amb bona vista, recomana als usuaris del braçalet seguir una dieta i beure abundants infusions, que sempre ajuda. □